

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 4P/82/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615217125
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mikuláš Géczi
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6615217125.3

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté deti Y. N., nar. XX.XX.XXXX a Y. N., nar. XX.XX.XXXX, obidve trvale bytom N., T. X, zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny U. V., deti rodičov Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., T. X, štátnej občianky SR a otca Y. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., W. XXX/XX, štátneho občana SR, zast. JUDr. Jánom Marčekom, advokátom, so sídlom Mg. Gorkého 21, Lučenec, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

Matka maloletých detí Y. Y., nar. XX.XX.XXXX doručila dňa 11.12.2015 tunajšiemu súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala maloleté deti Y. N., nar. XX.XX.XXXX a Y. N. nar. XX.XX.XXXX dočasne zveriť do svojej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' platením výživného a zároveň dočasne upraviť styk otca s maloletými deťmi.

Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/25/2014-215 zo dňa 18.02.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15CoP/25/2015-267 zo dňa 27.05.2015 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené a maloleté deti Y. N., nar. XX.XX.XXXX a Y. N., nar. XX.XX.XXXX boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka Y. Y. je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý nepárny týždeň toho ktorého mesiaca vždy od soboty 17.00 hod do najbližšej soboty 17.00 hod., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Otec Y. N. je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý právny týždeň v mesiaci toho ktorého mesiaca vždy od soboty 17.00 hod do najbližšej soboty 17.00 hod, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Počas letných prázdnin súd striedavú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté deti upravil tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od 01.07 toho ktorého roka od 09.00 hod do 31.07 toho ktorého roka do 17.00 hod. Otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o deti od 01.08. toho ktorého roka od 09.00 hod. do 31.08. toho ktorého roka do 17.00 hod. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti druhého rodiča s osobnými vecami a riadne ich pripraviť. Maloleté deti majú trvalé bydlisko na adrese navrhovateľky. Otec bol zaviazaná prispievať na výživu maloletej Y. sumou 80,- Eur a na výživu maloletého Y. sumou 70,- Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode.

Výrok rozsudku Okresného súdu Lučenec o rozvode a o náhrade trov konania nadobudol právoplatnosť dňa 05.03.2015 a dňa 09.03.2015 vykonateľnosť. Ďalšie výroky nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10.06.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici.

Maloleté deti sú v striedavej starostlivosti od 04.02.2015, kedy bolo v konaní 9P/25/2014 vydané uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, ktorým boli maloleté deti zverené predbežne do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Spôsob, akým boli rodičovské práva a povinnosti k

maloletým deťom dočasne upravené predbežným opatrením pred rozvodom a následne po rozvode rozhodnutím súdu o zverení detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, maloletým deťom podľa vyjadrenia navrhovateľky nevyhovuje. Ešte v konaní 9P/25/2014 podľa jej vyjadrenia deti prejavili vôľu žiť u nej (matky), pričom otca chceli navštevovať pravidelne počas víkendov. Súd vo svojom rozhodnutí o zverení detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov argumentoval tým, že je to v záujme maloletých detí, pričom svoje rozhodnutie opieral o vypracovaný znalecký posudok Y.. N. E..

Ďalej matka v návrhu uviedla, že medzi rodičmi pretrvávajú dlhodobé konflikty, ktoré podľa jej vyjadrenia otec rieši prostredníctvom detí, a to tak, že ju neustále pred deťmi očierňuje, bezdôvodne podáva trestné oznámenia, odmieta umožniť deťom, aby s ňou komunikovali počas doby, keď sú o otca. Počas letných prázdnin v mesiaci august boli deti podľa rozhodnutia súdu celý mesiac u otca, pričom tento omietol umožniť deťom stretnutie s matkou, aj keď sa toho dožadovali. Rovnako ju otec neinformuje o chorobách detí, tieto sa matke sťažujú na otcovo správanie voči nim, že stále iba nadáva a to už nielen na matku, ale aj na nich. Nadáva im do „cigánov, sprostých, smradľavých“, dokonca sa nevyhýba ani vulgárnym slovám. Je stále podráždený a vyvoláva konflikty.

Matka uvádza, že deti tieto problémy intenzívne prežívajú, čo sa už začalo odzrkadľovať na ich správaní. Sú nervózne a podráždené, plačlivé a odmietajú sa vracieť k otcovi. Následne im vysvetlí, že musia ísť k otcovi, lebo ich má rád. Nakoniec vždy k otcovi odídu. Napriek tomu deti matku žiadajú, že v striedavej starostlivosti nechcú byť, chcú žiť s ňou. Staršia dcéra tieto problémy prežíva až tak, že sa jej neustále sťažuje na bolesti brucha a je nervózna.

Maloleté deti sa podľa vyjadrenia matky sťažujú, že u otca necítia pohodu, ale napätie. So svojimi obavami sa mu však boja zveriť, obávajú sa, že sa na nich bude hnevať. Podľa matky sa stav detí zhoršil po letných prázdninách, keď otec deťom neumožnil, aby boli spolu s matkou v mesiaci august, aj keď ho o to prosili.

Matka navštívila s deťmi aj ambulanciu klinickej psychológie vo A., nakoľko sa obávala, že tento stres sa negatívne prejaví na ich zdraví. Záver klinického psychológa Y.. W. je taký, že aktuálny psychický stav mal. Y. je nepriaznivo ovplyvnený dlhodobým rodičovským konfliktom, momentálne citlivo vníma a prežíva otcove negatívne nastavenie voči matke, čo jej spôsobuje vnútorné napätie, ktoré somatizuje. Rovnaký záver vyhodnotil klinický psychológ aj u mal. Y., kde uviedol, že jeho súčasný psychický stav je nepriaznivo ovplyvnený dlhodobým rodičovským konfliktom. Napriek pevnej citovej väzbe k obojmu rodičom citlivo vníma a prežíva otcove negatívne nastavenie voči matke, čo ho zneisťuje a spôsobuje mu vnútorné napätie.

S opakovanými bolesťami brucha na odporúčanie detskej ošetrojúcej lekárky matka s mal. Y. navštívila aj klinického psychológa T.. E. N., ktorá konštatovala, že samotná bolesť brucha je reakciou na narušené vzťahy medzi nimi ako rodičmi, pričom vidí problémové prvky vo výchovnom vedení.

Uvedené závery klinických psychológov preukázali, že narušené vzťahy medzi rodičmi nepriaznivo ovplyvňujú psychický stav detí.

Podľa vyjadrenia matky sa výmena detí počas sobôt realizuje tak, že otec si deti odvezie bez slov, nemá možnosť mu nič povedať, maximálne pár viet o školských povinnostiach. Keď si berie deti k sebe, na nič sa nepýta, nevymieňajú si informácie o deťoch. To isté platí, keď si matka berie deti k sebe.

Počas doby, čo súd deti v týždňových intervaloch u matky, od soboty od stredy sa chovajú uvoľnene, avšak ako sa čas chýli k tomu, že majú ísť k otcovi, matka vidí na nich nervozitu a stres.

Matka poukazuje na to, že otec je ten, ktorý neustále vyhľadáva konflikty. Deti žijú v neustálom psychickom strese, čo sa začalo výraznejšie preukazovať u maloletej Y., predovšetkým vo vyskytujúcich sa stavoch somatickej úzkosti. Matka sa domnieva, že pokiaľ deti ostanú aj naďalej v striedavej starostlivosti oboch rodičov, negatívne to môže ovplyvniť celkový psychický vývoj detí do budúcnosti. Zotrvanie maloletých detí v striedavej starostlivosti oboch rodičov preto nie je podľa matky pre deti vhodné, nakoľko striedavá starostlivosť je vhodná pre tých rodičov, ktorí vzájomne komunikujú. Na základe uvedených skutočností žiada, aby súd jej návrhu vyhovel a nariadil predbežné opatrenie tak ako uviedla v petite návrhu.

Dňa 18.12.2015 otca doručil tunajšiemu súdu vyjadrenie, v ktorom žiadal návrh matky v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnuť. Podľa neho skutočnosti tvrdené matkou v návrhu sa nezakladajú na pravde,

jedná sa o účelové tvrdenia matky a listiny, na podklade ktorých matka osvedčuje potrebu dočasnej potreby úpravy pomerov medzi účastníkmi, nemajú dostatočnú hodnovernosť.

Podľa jeho vyjadrenia nie je pravdou, že by matku pred deťmi očierňoval alebo znevažoval. Pokiaľ matka tvrdí, že medzi nimi ako rodičmi vznikajú konflikty, podľa otca všetky konflikty vychádzajú z ich bývalej partnerskej roviny a nie z rodičovskej roviny ich vzťahov. V prípade, že medzi nimi teda dôjde ku konfliktom, podľa otca je iniciátorkou týchto konfliktov takmer vždy matka, nakoľko je vznetlivej povahy a rada vyvoláva vo svojom okolí napätie. Naopak otec sa opísal ako človek pokojnej a nekonfliktnej povahy, ktorý nemá vo zvyku vyvolávať spory.

Otec sa zároveň dôrazne ohradzuje aj proti tvrdeniam matky, že nedáva deťom. Ich deti má nadovšetko rád a nemá dôvod im nadávať.

Vyjadril sa aj k predloženým psychologickým nálezom, kde podľa neho vyjadrenia detí z pohovoru vyznievajú nedôveryhodne a zmätočne (akoby účelovo vytrhnuté z kontextu). Uvedené tvrdí na podklade porovnania obsahu týchto správ s obsahom záznamu z výkonu sociálnej práce v rodinnom prostredí zo dňa 27.10.2015, ktorý obsahoval pohovor zamestnancov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N. (ďalej len „úrad“) s maloletými deťmi bez jeho prítomnosti (č. l. 35-38 spisu). Záznam z výkonu sociálnej práce bol spísaný na podklade otcovho podnetu zamestnancami úradu. Otec zároveň poznamenal, že uvedené psychologické nálezy sú vystavené na základe odoslania od Y. V. (ošetrujúcej lekárky maloletých detí), ktorá však v správe zo dňa 26.10.2015 pre úrad uviedla, že Y. bola u nej naposledy v apríli na prehladke a Y. pre infekčnú dýchacích ciest v septembri.

Keďže z predložených psychologických správ nie je zrejmé, či boli vykonané bez prítomnosti matky, podľa názoru otca výpovedná hodnota týchto správ je týmto znížená. K psychologickým správam otec ďalej uvádza, že v danom prípade sa môže jednať aj o vzorec správania detí, ktorý bližšie popisala znalkyňa Y. N. E. pri svojom výsluchu vo veci vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9P/25/2015, keď uviedla, že deti sa naučia využívať vzniknutú situáciu a pred každým z rodičov tvrdia počas pobytu u neho tie veci, ktoré tento chce počuť alebo očakáva, pričom následne po zmene prostredia u druhého rodiča naopak tvrdia presný opak pôvodných vyjadrení.

Zároveň uvádza, že dlhodobo pozoruje na maloletých deťoch značný manipulatívny vplyv matky, keď im sľubuje za konanie a postoje, ktoré matke vyhovuje rôzne materiálne odmeny. Napríklad matka im zakazuje, aby pred ním hovorili o tom, ako trávajú čas počas ich pobytu u matky alebo aby k starej matke detí, ktorá býva s otcom v spoločnej domácnosti, zastávali odmietavé a nedôstojné postoje. V prípade, ak sa matka dozvie o tom, že deti sa nesprávajú podľa jej prania, neváha ich biť alebo im nadáva a kričí na nich. Tieto skutočnosti mu podľa jeho vyjadrenia uviedli samotné deti, avšak z vyššie z uvedených dôvodov to odmietajú potvrdiť.

Pokiaľ ide o tvrdenia matky, že maloleté deti, a to najmä maloletá Y. nechce chodiť k otcovi, tieto sa podľa neho nezakladajú na pravde. Uviedol jeden prípad, kedy mal. Y. skutočne nechcela ísť k otcovi s odôvodnením, že ju bolí bruško. Samotná skutočnosť, že dcéru bolí brucho, otec nepovažoval za prekážku jej pobytu u neho, nakoľko sa o deti vie postarať a to aj počas choroby. Bolesť brucha považoval za príznak vírusového ochorenia, a preto bolo jeho prekvapenie o to väčšie, keď už počas cesty k nemu do H. bolesť Y. prešla a už nebolo nutné jej dávať ani ďalšie lieky a ešte v ten deň normálne fungovala, ako keby žiadnu bolesť nemala. Uvedená situácia sa nikdy predtým, ani potom neopakovala. Správanie detí je zaujímavé aj v tom, že na konci týždňa, keď ich má otec odovzdať matke, začnú si vymýšľať výhovorky, aby sa nemuseli baliť a aby ešte nemuseli k nej ísť.

Ďalej sa otec vyjadril k procesu odovzdávania detí, podľa ktorého odovzdávanie detí zo strany matky prebieha tak, že na dome matky sa otvoria dvere, z ktorých vyjdú deti samotné a matka dvere domu hneď zatvára. Keď sa otec chce informovať o školských povinnostiach detí, nemá s kým komunikovať. Pri preberaní detí od otca, matka ani len vystúpi z auta a ani sa len nepokúsi spýtať sa, čo je nové alebo aké majú deti povinnosti do školy. Preto je otec toho názoru, že práve matka sa správa deštruktívne, odmieta akúkoľvek komunikáciu. Dôvodom toho jej správania je podľa otca znemožnenie fungovania striedavej osobnej starostlivosti, ktorá od počiatku rozpadu ich manželstva nepripúšťala ako možnosť úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoде.

Súhlasil s tvrdením matky, že maloleté deti majú problém spracovať rozpad ich rodiny, nakoľko obe maloleté deti by si priali normálnu, fungujúcu rodinu. Táto skutočnosť je zrejماً ako z ich vyjadrení, tak aj

z ich písomných prejavov. Jediným dôvodom, prečo otec nesúhlasil s rozvodom manželstva, bola práve snaha zabezpečiť deťom riadnu, podľa možností úplnú funkčnú rodinu. Keďže k rozpadu manželstva reálne došlo, model striedavej osobnej starostlivosti otec považuje za najviac podobný fungovaniu úplnej rodiny a preto má za to, že ďalšie trvanie v striedavej osobnej starostlivosti je plne v záujme maloletých detí.

S ohľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, ako aj s prihliadnutím na dôkazy, ktoré k svojmu vyjadreniu priložil, otec navrhol, aby súd návrh matky v celom rozsahu zamietol.

Dňa 18.12.2015 bola súdu doručená správa kolízneho opatrovníka o výsledku prešetrenia pomerov v domácnosti rodičov maloletých detí, ako aj o vykonanom pohovore s maloletými deťmi. Kolízny opatrovník sa v správe vyjadril k otázke, ako v súčasnosti prebieha striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloleté deti.

Kolízny opatrovník šetrením v domácnosti matky zistil, že táto obýva dvojpodlažný rodinný dom, pozostávajúci zo štyroch obytných miestností. Rodinný dom je štandardne vybavený, udržiavaný v čistote a poriadku. Kultúra a hygiena v domácnosti matky je na štandardne vysokej úrovni. Zo sociálnych pomerov matky vyplýva, že jej príjem je XXX,-eur mesačne, iný príjem nemá. Mesačné výdavky matka vyčíslila v sume 120,-eur, do ktorých patria energie a telefón. Ostatné výdavky súvisia so stravou, ošatením a krytím osobných potrieb. Otec si vyživovací povinnosť plní riadne. V spoločnej domácnosti žije so svojou matkou a v týždenných intervaloch zabezpečuje osobnú starostlivosť aj svojim dvom deťom. Pokiaľ ide o jej návrh na dočasnú zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom, na podanom návrhu trvá. Podľa jej vyjadrenia, iniciátormi na podanie predmetného návrhu boli samotné deti, ktoré nástojili na zotrvaní v jej opatere. Uviedla, že s otcom maloletých detí má narušené vzťahy, nie sú schopní spolu komunikovať, resp. uzatvárať kompromisy. Zo strany otca dochádza k slovným atakom, vyhrážaniu a osočovaniu, pričom takéto správanie otec praktizuje aj pred maloletými deťmi. Preto podľa matky má t. č. prostredie otca nepriaznivý vplyv na celkový vývoj a progres detí.

Šetrením v domácnosti otca kolízny opatrovník zistil, že tento spolu so svojou matkou obýva dvojpodlažný rodinný dom, štandardne vybavený, udržiavaný v poriadku a čistote. Z hľadiska sociálnych a bytových dispozícií, je prostredie otca vhodné na starostlivosť o maloleté deti. Príjem otca predstavuje 700,-eur mesačne, iný príjem nemá. Okrem bežných výdavkov a súdom určeného výživného otec spláca spotrebný úver, ktorého mesačná splátka činí 163,-eur. Otec považuje návrh matky za nedôvodný, on má svoje deti nadovšetko rád a príkladne sa o ne stará. Matka maloletých detí je podľa neho manipulatívna, bije deti a správa sa k nim neprimerane.

Kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletými deťmi, počas ktorého mal. Y. uviedol, že mu veľmi prekážajú otcove časté nadávky a neslušné slová. Nadáva na matku, že rozbila rodinu, ale rovnako aj jemu a sestre. Zároveň však uviedol, že z otca nemá strach, len mu vadí jeho správanie (nadávky). Uviedol, že otec ich spolu so sestrou vodí do školy, rovnako sa s nimi aj učí. Veci do školy pripravuje striedavo so starou mamou, rovnako aj desiate. Podľa správy kolízneho opatrovníka, maloletý počas rozhovoru pôsobil bezprostredným dojmom, primeraným veku, dieťa sa pri rozhovore cítilo konformne a odpovedalo spontánne.

Maloletá Y. sa podľa kolízneho opatrovníka na začiatku rozhovoru trochu hanbila, avšak po chvíli odpovedala spontánne. Uviedla, že matka im vysvetlila, aký návrh podáva. Podľa vyjadrenia maloletej, spolu s bratom matke opakovane hovorili, že chcú zostať u nej a s otcom sa stretávať každý druhý víkend. Rovnako ako bratovi, aj jej vadí predovšetkým to, že otec im, ako aj ich matke nadáva. Zároveň dodala, že z otca nemá strach, nebije ich. Matkou navrhnutý kontakt s otcom považuje za dostatočný.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

V zmysle § 75 ods. 2 a 5 O.s.p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu

žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy. Ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Uznesenie o predbežnom opatrení uvedenom v tomto odseku je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) a b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby a) platil výživné v nevyhnutnej miere, b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o predbežnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov (§ 75 ods. 8 O.s.p.), vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme.

Rozhodnutie o predbežnom opatrení má dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Riešia sa ním situácie, ktoré neznášajú odklad. Preto zákonné ustanovenie § 75 ods. 2 O.s.p. vyžaduje, aby návrh na nariadenie predbežného opatrenia obsahoval odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa. Predmetné odôvodnenie dôvodnosti návrhu musí byť konkrétne a osvedčené, a zároveň musí mať súd preukázané, že dočasnou úpravou pomerov účastníkov konania sa v právnych vzťahov týchto účastníkov nevytvorí nenávratný stav.

Aj v prípade splnenia predpokladov nariadenia predbežného opatrenia, musí súd vždy zvažovať, či nariadením predbežného opatrenia nedôjde k neprimeranému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb.

Aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, musí navrhovateľ osvedčiť základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania.

Z psychologických nálezov klinického psychológa Y. S. W. (č. I. 4-5 spisu) vyplýva, že aktuálny psychický stav maloletých detí je nepriaznivo ovplyvnený dlhodobým rodičovským konfliktom. Maloletá Y. je podľa predloženého nálezu v súčasnosti viac citovo fixovaná na matku. Citlivo vníma a prežíva otcove negatívne nastavenie voči matke, cíti voči nemu hnev a pocit nedôvery. Jej prežívanie je aktuálne ovplyvnené nevhodným rodičovským prístupom zo strany otca. Maloletý Y. je citovo fixovaný na staršiu sestru. Vzťahovú väzbu má vyvinutú k obojrodičom. Jeho aktuálne prežívanie je ovplyvnené porozvodovou situáciou rodiny. Dieťa vníma otcove negatívne nastavenie voči matke, ktoré otec verbalizuje v prítomnosti detí, čo ho zneisťuje. Silná citová väzba na staršiu sestru ho vedie ku kopírovaniu jej postojov a správania v zmysle odmietania otca, zároveň je však na neho naviazaný, v dôsledku čoho je napätý a prežíva v tejto situácii vnútorný konflikt matky a otca, v ktorom sa snaží o neutralitu.

Ani v jednom prípade klinický psychológ nezistil známky patológie u dieťaťa, zároveň však dodal, že dlhodobý konflikt rodičov by mohol v budúcnosti negatívne ovplyvniť ich primeraný emocionálny ako aj celkový psychický vývin.

Z doručeného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, priložených psychologických nálezov, ako aj z predloženého vyjadrenia otca a ním doložených listinných dôkazov a správy kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že medzi rodičmi maloletých detí dlhodobo pretrvávajú vážne nezhody, ktoré nedokážu vyriešiť. Svoje vzájomné konflikty však riešia aj pred maloletými deťmi, čo sa u nich nepriaznivo odzrkadľuje na psychike. Avšak zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/25/2014 súd zistil, že tento stav existoval už v čase rozvodového konania, a teda nejde o novú situáciu. Napriek existencii vzájomného konfliktu rodičov súdna znalkyňa v konaní sp. zn. 9P/25/2014 znaleckým dokazovaním určila striedavú osobnú starostlivosť obidvoch rodičov o maloleté deti ako najvhodnejšiu formu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. K rovnakému záveru dospel aj odvolací súd v rámci odvolacieho konania v rozsudku č. k. 15CoP/25/2015-267 zo dňa 27.05.2015.

V zmysle § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Avšak dôvodnosť zmeny takéhoto rozhodnutia musí byť osvedčená dokazovaním vykonaným v priebehu súdneho konania.

Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že konflikt medzi rodičmi maloletých detí sa ani s odstupom času stále nevyriešili. Tieto ich nezhody sa po rozvode manželstva ešte vyhrotili, a to v podobe nevhodného správania sa otca k maloletým deťom. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že otec sa k maloletým deťom skutočne správa nevhodne (nadáva pred nimi na ich matku, a to v vulgárnym spôsobom, rovnako nevhodné nadávky používa aj voči samotným deťom). Avšak toto nevhodné správanie otca voči deťom je jediným jeho nedostatkom. Zo správy kolízneho opatrovníka, ako aj z vyjadrenia matky má súd preukázané, že otec má vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté deti, o deti sa svedomito stará, vedie ich do školy, učí sa s nimi, chystá im veci na oblečenie, desiate, výživné na deti platí riadne a včas. Rovnako aj matka sa o deti riadne stará a zabezpečuje im všestrannú starostlivosť a opateru. Zo psychologických nálezov súd zistil, že maloletá Y. je silne fixovaná na osobu matky, z čoho je zrejmý vplyv matky na maloletú, ako aj jej ovplyvnenie vo vnímaní rodičovského konfliktu zo strany matky. V dôsledku toho v súčasnosti odmieta otca a chce s ním tráviť čo najmenej času. Maloletý Y. je zas silne citovo fixovaný na staršiu sestru, čo ho vedie ku kopírovaniu jej postojov a správania v zmysle odmietania otca. Zároveň je však na neho naviazaný. Z uvedeného súd, bez vykonania hlbšieho dokazovania, nevie určiť, či zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností je skutočne dôvodná, ani ktorému z rodičov by mali byť deti zverené do výchovy a starostlivosti, keďže obaja rodičia majú vytvorené všetky podmienky pre riadnu starostlivosť a výchovu o maloleté deti. Je len na samotných rodičoch, aby si vzájomné konflikty vyriešili, a pokiaľ to sami nedokážu, vyhľadali odbornú pomoc.

V konaní o nariadení predbežného opatrenia súd vychádza len zo skutočností uvedených v návrhu a v predložených listinných dôkazoch. Na nariadenie predbežného opatrenia je však potrebné osvedčiť potrebu dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa, t. j. pri dočasnej úprave vzťahov medzi účastníkmi konania súd vždy prihliada v prvom rade na záujem maloletých detí. V predmetom konaní matka žiada o dočasné zverenie maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a úpravu styku otca s maloletými deťmi. Dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia je dlhotrvajúci konflikt medzi rodičmi maloletých detí s odôvodnením, že za daného stavu je striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloleté deti nerealizovateľná.

Zo skutočností uvedených v spise mal súd preukázané, že medzi rodičmi maloletých detí skutočne pretrváva dlhodobý konflikt. Tento konflikt nepriaznivo ovplyvňuje psychiku maloletých detí, avšak psychológ ani u jedného z detí nezistil patologické zmeny na psychike, t. j. riadny psychický a fyzický vývoj detí v súčasnosti nie je ohrozený. Preto s poukazom na obsah podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, predložené listinné dôkazy a vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný, nakoľko za daného stavu neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by osvedčovali potrebu dočasného zverenia maloletých detí do starostlivosti matky. Súd môže predbežným opatrením dočasne upraviť pomery účastníkov, ak je osvedčené ohrozenie práva alebo právom chráneného záujmu účastníka (v súdnej veci starostlivosť o maloleté deti) a ak je jeho nariadenie potrebné, teda ak existuje potreba dočasnej úpravy pomerov maloletých detí v ich záujme.

Zároveň súd poznamenáva, že nariadením predbežného opatrenia by mohlo reálne dôjsť k výraznému vyhroteniu situácie medzi rodičmi maloletých detí, čo zjavne nie je v záujme maloletých detí.

Kolízny opatrovník sa nevyjadril, či vykonaným šetrením v domácnosti rodičov má za to, že určená striedavá osobná starostlivosť rodičov plní svoj účel alebo je za daného stavu nerealizovateľná, t. j. nenavrhol žiadne konkrétne riešenie veci.

V danom prípade podľa názoru súdu matka neosvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov maloletých detí, nakoľko neosvedčila žiadne skutočnosti ani nepredložila žiadne dôkazy, ktoré by nasvedčovali tomu, že by v súčasnosti bolo ohrozené zdravie a zdravý psychický vývoj maloletých detí alebo im hrozila iná vážna ujma, čo je jednou zo základných podmienok nariadenia predbežného opatrenia.

Pokiaľ matka chce, aby boli deti zverené do jej osobnej starostlivosti, nič jej nebráni, aby podala návrh vo veci samej. V rámci konania o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností súd

následne vykoná rozsiahle dokazovanie, v rámci ktorého bude znalcami z príslušných odborov opätovne zisťovať psychologické vlastnosti obidvoch rodičov, citové väzby maloletých detí na rodičov ako aj mieru ovplyvnenia detí rodičmi a následne dospeje k jednoznačnému záveru, ktorému z rodičov zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti a zároveň zvolí najvhodnejšiu úpravu styku druhého rodiča s maloletými deťmi.

Na základe uvedených skutočností mal súd za to, že matka neosvedčila potrebu naliehavosti nariadenia požadovaného predbežného opatrenia - zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, a preto súd návrh matky zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.